

STOPY

Vánoce 2013

Zpravodaj Římskokatolické farnosti Mníšek pod Brdy

UVNITŘ NAJDETE:

- Pohádku O vánočním bláznu, Vánoční píseň J. Seiferta
- Úvahu o Světle a Naději z Betléma
- Čím více dárců, tím více radosti? - zamyšlení psychologa

Na stopě za hvězdou z knihy Vánoce - soubor různých textů

V jedné zemi na Východě žil před dvěma tisíci lety mladý blázen. Jako každý blázen snil i on o tom, že se jednou stane moudrým.

Miloval hvězdy. Nikdy jej neunavilo pozorovat je a při tom žasnout nad nekonečností nebe. A tak se stalo, že jedné noci objevili novou hvězdu jen králové Kašpar, Melichar a Baltazar, ale i tento blázen.

"Ta nová hvězda je jasnější než ostatní", myslil si. "To bude královská hvězda - narodil se nový vladař! Chci mu nabídnout své služby. Vždyť jestliže je to král, bude určitě potřebovat také nějakého blázna. Vydám se na cestu a budu jej hledat. Hvězda mě povede."

Dlouho přemýšlel, co by novému králi mohl přinést darem. Avšak kromě své bláznovské kapuce, zvonkohry a jedné květiny neměl nic, co by mu mohl darovat.

A tak se z domova vydal na cestu - bláznovskou kapuci na hlavě, zvonkohru v jedné a květinu ve druhé ruce.

První noc jej hvězda přivedla do chudé chaloupky. Tam našel dítě, které bylo chromé. Plakalo, protože si nemohlo hrát s ostatními dětmi.

"Ach", pomyslel si blázen, "dám tomu dítěti svoji bláznovskou kapuci. Potřebuje ji více, než nějaký král." Dítě si bláznovskou kapuci nasadilo na hlavu a šťastně se rozesmálo, plné radosti. To bláznovi místo poděkování bohatě stačilo.

Druhou noc jej hvězda zavedla do krásného paláce. Tam našel dítě, které bylo slepé. Plakalo, protože si nemohlo hrát s ostatními dětmi.

"Ach", pomyslel si blázen, "dám tomu dítěti svoji zvonkohru. Potřebuje ji více, než nějaký král." Dítě zvonkohru nadšeně rozeznělo a šťastně se rozesmálo, plné radosti. To bláznovi místo poděkování bohatě stačilo.

Třetí noc jej hvězda zavedla do zámku. Tam našel dítě, které bylo hluché. Plakalo, protože si nemohlo hrát s ostatními dětmi.

"Ach", pomyslel si blázen, "dám tomu dítěti svoji květinu. Potřebuje ji více, než nějaký král."

Dítě si květinu s úžasem prohlíželo a šťastně se rozesmálo, plné radosti. To bláznovi místo poděkování bohatě stačilo.

"Ted' už mi nezůstalo nic, co bych mohl králi darovat. Bude asi lepší, když se vrátím", pomyslel si blázen. Avšak když vzhledl k obloze, hvězda stála na jednom místě a smála se na něj jasněji než kdykoli předtím. A v tom uviděl cestu k nějaké stáji uprostřed polí.

Před stájí potkal tři krále a zástup pastýřů. I oni hledali nového krále. Ten ležel v jeslích - malé, bezbranné, chudé dítě. Maria, která zrovna chtěla na slámu prostřít čisté plínky, se bezradně rozhlížela a hledala pomoc. Nevěděla, kam by dítě položila. Josef právě krmil osla a všichni ostatní měli plné ruce darů. Tři králové přinášeli zlato, kadilo a myrhu, pastýři pak vlnu, mléko a chléb.

Jen blázen zde stál s prázdnýma rukama. Maria, plná důvěry, položila tedy dítě do jeho náruče. Tak našel Krále, kterému chtěl v budoucnu sloužit. A také věděl, že svoji bláznovskou kapuci, zvonkohru i květinu rozdál dětem, aby měl místo pro Dítě, které mu nyní se svým úsměvem darovalo moudrost, po níž toužil.

Původní zdroj textu: www.vira.cz

Fráňa Šrámek: PROSINEC

*Po sněhu půjdu čistém, bílém,
hru v srdci zvonkovou.
Vánoční země je mým cílem.
Až hvězdy vyplovou,
tu budu blízko již. A budu ještě blíž,
až noční půjdu tmou.*

*Tu ztichnu tak, jak housle spící,
a malý, náhle, dětinný,
a v rukou žmole beranici,
včarován v ticho mýtiny,
tu budu blízko již. A budu ještě blíž,
svých slz až přejdu bystriny.*

*Mír ovane mne, jak by z chléva,
v němž vůl a oslík klímají,
světélka stříknou zprava, leva,
noc modrá vzlykne šalmají,
tu budu blízko již. Ach, jsem tak blízko již,
snad pastýři mne poznají...*

走过雪野

Je rozumnější zapálit malé světlo než naříkat nad temnotou.

Vánoční úvaha P. Prokopa Siostrzonka, původní zdroj textu:
www.katyd.cz, archiv Katolického týdeníku

Vánoce jsou obdobím vzpomínání. Starší lidé mnohdy vzpomínají na nelehké válečné období. Jedné známé neustále vystávají ve vzpomínkách válečné Vánoce 1944 prožité v opuštěném domě v polském Krakově.

V domě, v jednom pokoji, se už od října ukrývaly tři varšavské rodiny. Dobří lidé jim přinesli slámu, několik hrníčků a misek. Každá rodina si vede svou vlastní kuchyni. Jedněm to jde, druzí jsou trochu leví, všichni pak hladoví.

Hledí na sebe nevraživě, nemají si co říci. Všechno je rozděluje: věk, prostředí, vzdělání. Jedno všechny spojuje: jsou na útěku. Někdo z nich vytrhl prkno bočnice vagonu, vyskočil a pomohl ostatním – rodičům, sestře, švagrová podala tchyni nemluvně. Utíkali, jak nejrychleji mohli. Přeskočili násep. Pak následoval malý lesík.

V krakovském domě musejí nějak přečkat válečné období. Jak dlouho ještě? Vždyť se to už nedá vydržet... Tak moc se už nenávidí! Kdo vlastně přišel na myšlenku utéci? Ten by zasloužil! Možná by jim v tom transportu bylo lépe?! Nenávisť jednoho k druhému všechny doslova šířá...

Nastal Štědrý večer. Každá rodina si něco připravuje. Je zima a smutno, jak ještě nikdy. Šestnáctiletý syn jedné z rodin přináší odněkud velký stromek. Nikdo neprotestuje, že je v pokoji těsně, že ho není kam postavit. Odsouvají se slavníky a stromek se postaví doprostřed.

Chladný dům je najednou jakoby proteplen. V jednom pokoji žilo od konce října 20 lidí – pět mužů (mezi nimi jedno čtyřměsíční nemluvně) a 15 žen. Ti všichni žili v jakémsi společném pekle. Na Štědrý den se najednou objevil anděl, přinesl stromek a způsobil zázrak: všichni usedli ke společnému jídlu.

Z nemluvněte toho večera je dnes už skoro sedmdesátník. Chlapec, který tehdy přinesl stromek, zemřel před mnoha lety na infarkt. Téměř všichni už vlastně zemřeli. Zázrak toho válečného Štědrého dne 1944 však trval dlouho. Rodiny udržovaly přátelství dlouhá léta, i když se v mnohém lišily: prostředím, věkem, vzděláním.

Co se vlastně tenkrát o tom válečném Štědrém dnu stalo? V jediné vteřině se ta světnice změnila. Všichni se všemi začali mluvit. Musel to být strašný hluk po těch dvou měsících hlubokého ticha. Když chce člověk vyjádřit své pohrdání jiným, mlčí před ním. Je to mlčení, které bolí víc než rána pěstí. Tenkrát o těch válečných Vánocích se toto mlčení prolomilo zázrakem smíření. Zázrakem přijetí druhého člověka takového, jaký je.

„Lid, který chodil ve tmě, vidí veliké světlo,“ volá do každé vánoční noci prorok Izaiáš. Jeho slova poprvé zazněla už osm století před Kristovým narozením. Je tomu opravdu tak? Neusvědčuje nás současná situace ze lži? Vždyť se denně setkáváme s tolika temnými stránkami světa a Spasitel se přece narodil už před více než

dvěma tisíci lety!
Připomeňme si něco důležitého: příchod Božího Syna nezahnal hned temnoty světa, temnotu noci, ale vnesl do této temnoty veliké světlo. Znáte přece různá ztvárnění betlémské scény: v temné stáji leží v jeslích božské Dítě jako jediný zdroj světla.

Jeho lesk ozařuje okolí a také obličeje těch, kteří jsou v jeho blízkosti – Marie, Josefa, pastýřů. Také oni nejsou zcela ve světle, jen jejich oči jsou plné

světla. Noc sice zůstává, ale není v ní neproniknutelná temnota a strach, je v ní naděje Božího Světla. Toto Světlo září pro každého, nabízí se každému – takovému, jaký je!

Svým úsilím můžeme zapálit malé světlo ve světě – je to rozumnější, než naříkat nad temnotou.

Jsme realisté: víme o noci, o temnotě světa, ale víme také něco o Světle a radujeme se z něho. Toto vědomí může i v té nejsmutnější světnici způsobit skutečný vánoční zázrak!

Naděje vzchází z Betléma

Nedaleko od Betléma se narodilo židovské ženě, která byla na cestě spolu se svým mužem, dítě.

Hospody byly přeplněné, a tak Svatá rodina našla nouzový útulek v místě, které bylo napůl stáji a napůl jeskyní.

Později tam přišli pastýři, kteří to místo dobře znali, chvíli pohovořili s rodiči a obdivovali dítě. Jinak se celkem nedělo nic zvláštního, zvláště když se současně v provincii narodilo mnoho jiných dětí. Proč se tedy část lidstva rozhodla oslavovat narození jednoho

dítěte z Betléma, kterému jeho chudí rodiče dali jméno Ješua, Ježíš?

Na tuto otázku bychom mohli přirozeně odpovědět, že šlo o Božího Syna, který byl pravým Bohem i pravým člověkem. Že byl někým, kdo nám přinesl naději na věčný život, a dokonce na lepší život po smrti, naději na nesmrtelnost našich duší. Ale podobnou naději znali před Ježíšem například i Egypťané se svým kultem mrtvých v důvěře, že tak oklamou smrt.

Řekové zase věřili, že jejich zesnulí

najdou šťastnější život na tzv. ostrově blažených, a v různých antických kultech šlo svým způsobem také o získání věčného života.

Co tedy přinesl Ježíš na svět nového? Novou niternost a porozumění člověku jako takovému? Ale vždyť se o to pokoušely zástupy ezoteriků, šamanů a učitelů ponoru do vlastního já. Na rozdíl od nich on hlásal radikální obrácení od sebe k Bohu, od osobních zájmů k všeobecnému bratrství všech se všemi. Jeho výzva „Zapři sám sebe a následuj mě“ znamenala překonání plánů pouze lidských a přijetí náročného životního programu, který znamenal oběť, odříkání a dodržování zásad Desatera. To bylo to nové, co Izrael předtím jen tušil. Ježíš v tom vyučil i své následovníky, kterých měl zpočátku jen dvanáct. Kladl jim na srdce, aby v jeho jménu vytvářeli jedno společenství, aby si dokázali denně sedmasedmdesátkrát odpouštět a aby se nestarali o zítřek.

Ale protože šlo v jeho kázání a životě přímo o Boží dílo, a nikoli jen o názory jednoho, byť moudrého člověka, a protože se několika stům učedníků zjevil jako vzkříšený Boží Syn a jako důkaz své moci je vybavil zvláštní silou a mocí svého Ducha, jeho odkaz nezankl a rozkvetl v podobě církve. A ta pokračuje už po staletí v hlásání pravé naděje, zprostředkovává svými svátostmi pokoj, který není z tohoto světa, vnitřně uzdravuje a dává pravou naději, jak o tom zpívá básník Rainer Maria Rilke:

Za dne jsi řečí, která plyne - šeptem kol nejednoho z nás; když odbíjení hodin mine, - jsi tichem, jež se zavře zas. - Čím více den se chýlí k noci - a mizí tvar, můj Bože, tím - jsi více Ty. A jako dým - ze všech střech stoupá svět Tvé moci.

P. MILOSLAV FIALA OPraem

Původní zdroj textu:

www.katyd.cz, archiv Katolického týdeníku

Rolničky slyším, slyším hlasy,
myslím si: Kdo to přijel asi?
Dlouho už neviděl jsem sáně,
a proto toužím dychtivě
podívat se zas jednou na ně,
pohládit koně po hřívě.
Však venku nikdo. Jenom vrána
do pola sněhem zasypána.

A v koši u psacího stolu
hryže si myška. My dva spolu
známe se dávno. Tiše vklouzla
tak jednou ke mně. Od těch dob
je pokoj stále plný kouzla.
Jen, prosím, neplaš, nerozzlob
tu přítelkyni malých dětí,
umí tak krásně vyprávěti.

A teď je u mne. Pode dveřmi
tou škvírou chodí ke mně, věř mi.
A od těch dob mi takhle hrají,
rolničky slýchám v tento čas,
okna mi květy rozkvétají
a s nebe slýchám krásný hlas.
Ne obyčejný, ale svatý,
když do tmy ráno vyjdu vraty
a spěchám sněhem na roráty.

A slyším hudbu. Nechám všeho,
jdu přivítati neznámého.
Kdo je to? Slyším, někdo troubí,
housle se ozvou k tomu vráz
i basa, která zpívá zhloubi.
Nic, jenom tma a ticho v domě
opírají se silou o mě.

Vždyť je to ona, myška malá,
jež s Kristem Pánem v seně spala
a viděla, jak Marie Panna
už dlouhou cestou umdlévá
a klesá k zemi uplakaná
na trochu slámy do chlěva.
A viděla, jak s nebe rázem
andělé slétali se na zem.

Dárek je osobní poselství

Říká se, že Vánoce jsou svátky dětské radosti. Dětem přirozeně dělají radost dárky. Někdy ale podlehneme představě, že platí úměra: čím více dávků, tím více radosti. Není tomu ale tak! Dárek není jen ona věc, která se dává a která má hodnotu vyjádřitelnou v penězích. Dárek je především osobní poselství, které říká "mám tě rád". A něco takového se vlastně ani penězi vyjádřit nedá. V dárku - pokud je myšlen upřímně a vskutku jako dárek - dáváme totiž sami sebe.

A to je velká, slavná věc, kterou bychom měli o Vánocích zažít.

Ono zas tak moc nezáleží na našich představách

Když se o Vánocích jeden druhému dáváme - měli bychom se dávat pěkně, mile, abych tak řekl v pěkném balení, tj. v pohodě a dobré náladě. Neměli bychom se tedy tím předvánočním shonem a uklízením a vařením a pečením dát zaskočit a utahat. Vždyť ono na tom zase tak strašně moc nezáleží, jestli se zrovna něco nepovedlo podle našich představ, jestli jsme něco nestihli. Zkusme to letos. Je to cennější než umytá podlaha a husa v troubě.

Nestydět se za projev lásky

Je před námi příležitost dát dětem dárek nad dárky. Totiž jistotu, že máme rádi nejen je, ale že se máme navzájem rádi i my dospělí kolem dokola. A není vůbec od věci, když třeba při štědrovečerní večeři vyhradíme chvíli, kdy všichni společně vzpomínáme na ty, kdo nějak patří do okruhu naší lásky, přízně, sympatií, a když děti v tomto vzpomínání mají své významné slovo. Takovýto dárek citové jistoty v rodinném společenství se nikdy neztratí, nezkaží, nezestárne, nezapomene.

Říká se také, že o Vánocích se otvírají lidská srdce. Ano, je tomu tak - co to však znamená? Je to doba, kdy si dospělí vzájemně projevují více lásky, kdy jí více dávají najevo a nestydí se za ni. Je to také velká příležitost k odpuštění a k usmíření všude tam, kde došlo k nedorozumění a k hořkostem. Víme, že není prospěšné, když nad naším hněvem „zapadá slunce“. To platí sice obecně a každodenně, ale o Vánocích to má svůj zvláštní význam.

Otevřít dětem oči

a učit je dělat radost i dalším lidem

Děti toho velice mnoho dostanou. Naskýtá se tedy nebyvalá příležitost, aby také mohly více dávat. Aby samy mohly zakoušet radost a uspokojení z toho, že mohou někoho obdarovat a působit radost. Je tu jedinečná příležitost učit děti, jak překonávat své osobní sobectví. Prostě udělat něco dobrého někomu druhému z vděčnosti za to, co jsme sami z lásky a bez zásluhy přijali. Je to příležitost učit děti překonávat nejen sobectví osobní, ale i sobectví rodinné, skupinové, národní - jakékoliv.

I letošní Vánoce mohou být něčím zvláštním, byť se v našem životě opakují už po kolikáté

Ani při všech těch vánočních starostech a radostech, při světle vánočních svíček a dětských očích, bychom neměli na něco zapomínat: o Vánocích slaví křesťané po celém světě narození Ježíše Krista. Tehdy před dvěma tisíci léty vstoupilo do lidských dějin něco zcela zvláštního, vzácného, jedinečného - jako výzva celému lidstvu. I naše letošní Vánoce by měly být něčím vzácným, zvláštním, byť se v našem životě opakují už kdoví po kolikáté.

(Zpracováno podle knihy Zdeňka Matějčka: „Co, kdy a jak ve výchově dětí“, Portál)